

Memo

Fysieke Leefomgeving

Telefoon (038) 498

Aan Gemeenteraad

Van Peter Snijders

Datum 24 januari 2022

Onderwerp Informatieronde jaarwisseling 31 januari 2022

Inleiding

De raad heeft op verzoek van de fracties van GroenLinks en D66 besloten om de jaarwisseling te agenderen voor een informatieronde. Daarmee wil de raad inzicht krijgen in de ervaringen de afgelopen jaarwisseling en in de aanpak van de komende jaarwisseling. Denk hierbij aan voorlichting en preventie, overlast in aanloop naar de jaarwisseling, overlast en incidenten tijdens de jaarwisseling zelf.

Voor deze avond zijn op verzoek van de raad uitgenodigd:

Veiligheidsregio:

- Henk Schreuder
- Dirk Jan Pullen, teamleider brandweer

Politie

- Kees de Kruijff

Deelneemster pilot 'vrijwillige vuurwerkvrije zone' (2019-2020)

- Anneke van der Hoek, inwoner Zwolle
- Dierenasiel Zwolle

Deelnemer pilot 'verplichte vuurwerkvrije zone' Wijkboerderij Holtenbroek (2019-2020)

- Jos Meiberg, zakelijk leider wijkboerderijen *afgemeld*
- Roy Terpstra, coördinator wijkboerderij de Klooienberg *afgemeld*

Projectleider jaarwisseling 2020-2021

- Florian van Dijk

Adviseur Veiligheid

- Marijn Hageman

Afdelingshoofd Fysieke Leefomgeving

- Willy Visser

Algemeen

Graag informeer ik u over de voorbereiding van de jaarwisseling in de afgelopen jaren, de keuzes die zijn gemaakt en de stappen die we hebben gezet.

2019

De raad heeft in 2019 op basis van een opinienota gedebatteerd over het onderwerp vuurwerk. Uit dit debat kwam naar voren dat voor een veilig en gezond oud & nieuw verandering in vuurwerkgebruik een stapsgewijs proces is, waarbij behoud van traditiebeleving en maatschappelijk draagvlak belangrijke bouwstenen vormen.

De aanpak voor de jaarwisseling 2019-2020 werd gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- bewustwording en voorlichting
- actieve houding van de gemeente door het mogelijk maken en faciliteren van vrijwillige vuurwerkvrije zones
- aandacht voor kwetsbare objecten / gebieden
- centrale vuurwerkshow is nog niet aan de orde

Op basis van deze uitgangspunten is een beslisnota vastgesteld door de raad om te starten met een nadere analyse van de vuurwerkproblematiek en met de jaarwisseling 2019/2020 een aantal pilots uit te voeren gericht op:

- a) het faciliteren van vrijwillige vuurwerkvrijezones
- b) het instellen van verplichte vuurwerkvrije zones bij kwetsbare objecten/gebieden
- c) bewustwording van de gevaren en nadelige effecten van vuurwerk.

De raad heeft besloten dat de uitkomsten van de pilots samen met de nadere analyse van de vuurwerkproblematiek te betrekken bij de besluitvorming over een eventueel op te stellen vuurwerknota.

De jaarwisseling zelf is in het algemeen rustig en sfeervol verlopen. De ervaringen en resultaten van de pilots staan hieronder kort omschreven. Zie de bijlagen 'vuurwerkevaluatie' en 'rapport Vuurwerkonderzoek januari 2020' voor uitgebreide informatie.

a) het faciliteren van vrijwillige vuurwerkvrijezones

Mensen vonden het 'te complex' om zelf draagvlak te organiseren. De voorkeur bij mensen ging uit naar een verplichting opgelegd door de overheid/gemeente met bijbehorende handhaving. Uit navraag bij de bewoners die zich hadden opgegeven maar het materiaal uiteindelijk niet hebben opgehaald werd duidelijk dat ze het jammer vinden dat zij zelf in actie moeten komen. Verder lukte het niet iedereen om een vuurwerkvrije straat te organiseren. Voortzetting in tijdelijk of structurele vorm lag daarom niet voor de hand. Op de vier plekken waar wel iets georganiseerd werd, waren de resultaten verschillend. Twee van de deelnemende plekken waren zogenaamde 'kwetsbare' locaties (dierenasiel en woonzorgcentrum). Op die beide plekken waren de deelnemers tevreden over het verloop en werd minder overlast ervaren. In de woonstraten zien we dat het lastiger is om draagvlak te organiseren. Niet iedereen hield zich eraan. Alle vier de deelnemers vonden het wel een mooi initiatief van de gemeente.

b) het instellen van verplichte vuurwerkvrije zones bij kwetsbare objecten/gebieden

Uit een inventarisatie van mogelijke kwetsbare locaties in combinatie met een eerder concreet verzoek is wijkboerderij De Klooienberg samen met wijkboerderij De Eemhoeve tot pilotlocatie gekozen. Het college heeft daarop het besluit genomen om deze locatie op grond van de APV formeel aan te wijzen als vuurwerkvrije locatie. Met de politie zijn afspraken gemaakt over de samenwerking met de gemeentelijke handhavers tijdens de jaarwisseling. De pilot is naar tevredenheid verlopen als het gaat om de communicatie met de omgeving, de inzet van handhavers en samenwerking met politie. Vanuit de wijkboerderijen is het verbod als een positieve ondersteuning opgevat om de jaarwisseling voor de dieren zo goed mogelijk te laten verlopen. De daadwerkelijke impact op het vuurwerkgebruik was moeilijk vast te stellen.

c) bewustwording van de gevaren en nadelige effecten van vuurwerk

Er werd door HALT bewustwordingslessen op basisscholen gegeven. Dit is door betrokken leerkrachten en leerlingen positief ervaren.

31 januari 2020 werd bekend dat er vanaf de jaarwisseling 2020-2021 voor particulieren een verbod geldt op vuurwerk uit categorie F3:

- knalvuurwerk (zoals rotjes);
- knalstrengen (zoals Chinese matten);
- losse enkelschotsbuizen (zoals single shots);
- vuurpijlen.

juni 2020

De raad werd geïnformeerd over 1) de uitkomsten van de pilots tijdens de jaarwisseling 2019-2020, en 2) een nadere analyse over de vuurwerkproblematiek, en besloot in te stemmen met:

1. het effectueren van het nieuwe landelijk verbod op knalvuurwerk en vuurpijlen voor consumenten;
2. In aanvulling op het landelijk verbod te onderzoeken om op een aantal kwetsbare locaties een totaal vuurwerkverbod op te leggen tijdens de aankomende jaarwisseling;
3. In aanvulling op het landelijk verbod het educatieprogramma dit najaar op basisscholen voort te zetten in het kader van bewustwording.

Om de raadsbesluiten, de evaluatiepunten van de jaarwisseling 2019-2020 en de drie aangenomen moties mee te nemen in de voorbereidingen van de jaarwisseling 2020-2021 werd er een projectleider aangesteld.

Hieronder een toelichting op de uitvoering van het 2^e en 3^e besluit van de raad:

2. In aanvulling op het landelijk verbod een totaal vuurwerkverbod opleggen bij een aantal kwetsbare locaties is onderzocht.

Het landelijke verbod is al van toepassing op een groot deel van het knalvuurwerk en de vuurpijlen. Dit aanvullende verbod op kwetsbare locaties geldt dan op enkel op 31-12 tussen 18 en 2 uur én geldt dan alleen voor het vuurwerk dat doorgaans niet op die plekken wordt afgestoken, namelijk siervuurwerk en kindervuurwerk. Het effect van een vuurwerkverbod op kwetsbare locaties is dan zeer beperkt. We zijn in gesprek geweest met een aantal wijkboerderijen. Zij gaven aan meer behoefte te hebben aan een communicatieboodschap / bewustwordingscampagne.

3. De HALT lessen werden opnieuw gepland voor de jaarwisseling 2020-2021, echter zijn geannuleerd ivm het uiteindelijke landelijke totaalverbod op vuurwerk (ivm corona).

Ook werden er in juni 2020 drie moties aangenomen, hieronder de moties en de uitvoering ervan:

1) onderzoek naar de mogelijkheden voor een meldpunt vuurwerkoverlast en een interactieve kaart

In de aanloop naar de jaarwisseling 2020-2021 is de samenwerking tussen de politie en de gemeente nauwer geworden ten aanzien van de aanpak van vuurwerkoverlast. Het operationeel overleg dat was ingesteld voor de Corona maatregelen werd benut om de meldingen met elkaar te delen en afspraken te maken over hotspotlocaties. De gemeentelijke toezichthouders hebben actief gesurveilleerd op deze locaties. Ook is er zorgvuldig gesproken over een meldpunt vuurwerkoverlast. We hebben geconcludeerd dat een dergelijk meldpunt en interactieve kaart niet bijdraagt aan de aanpak. Eenduidigheid over het melden van overlast (politie) en de positieve ervaringen met de intensieve samenwerking tussen de politie en gemeente zijn hiervoor de belangrijkste argumenten. Door de nieuwe samenwerkingsafspraken is er geen nieuw meldpunt ingericht, maar is het bestaande meldpunt (0900-8844 politie) beter benut.

2) stimuleren van het opruimen vuurwerkafval

De uitvoering van deze motie is belegd bij het team MooiSchoon van de ROVA.

Het team van MooiSchoon gaat, naast de huidige bewustwordingscampagne, de bij haar bekend zijnde wijkambassadeurs benaderen voor het ondersteunen van het opruimen van vuurwerkafval in hun eigen wijk/buurt. Daarnaast gaat het team van MooiSchoon de verkooppunten van vuurwerkafval benaderen voor het uitdelen van een opruim-flyer bij de verkoop van vuurwerk. Hiermee wordt de vuurwerkkoper direct aangesproken op zijn/haar opruimplicht en kan deze hiervoor een opruimset aanvragen (bezem en zakken). Door vuurwerkverkooppunten te betrekken beginnen we bij de bron met het motiveren van de vuurwerkkoper om vuurwerkafval op te ruimen. Vervolgens kunnen inwoners voor het opruimen, indien gewenst, een opruimset bij ROVA aanvragen.

3) het ontwikkelen in 2021 van een meerjarige beleidsnota.

Zie 2021.

December 2020 vuurwerkverbod

Ivm de geldende coronamaatregelen en de wens om de druk op de ziekenhuizen te verlichten is er een eenmalig (totaal) vuurwerkverbod afgekodigd.

Ook besloot het college om geen carbidlocaties aan te wijzen.

De jaarwisseling 2020-2021 is relatief rustig verlopen. Ondanks het landelijke vuurwerkverbod is er wel vuurwerk afgestoken.

2021

De raad is geïnformeerd over de keuzes en uitvoering van de jaarwisseling 2020-2021, onder andere over het meerjarige beleid (met de ervaringen van de afgelopen jaarwisseling) en een visie op hoe de traditie van oud en nieuw samen met de stad kan worden doorontwikkeld.

Dit uitvoering van deze motie is dit jaar niet haalbaar gebleken. Het afgelopen jaar heeft ons voornamelijk door COVID19 voor andere uitdagingen geplaatst. Ook is het nog een zoektocht hoe het beleid er uit moet komen te zien. Het vraagt om een intensief participatieproces. We willen deze opgave 2022 oppakken.

Tijdens de voorbereiding van de jaarwisseling 2021-2022 is er ingezet op onderstaande punten:

- Er zijn weer HALT lessen verzorgd bij basisscholen.
- Handhaving op vuurwerkoverlast voorafgaand aan de jaarwisseling
De samenwerking tussen politie en TOR tav de controle en handhaving op vuurwerkoverlast (voorafgaand aan de jaarwisseling) is weer gestart. Dit wil zeggen dat zij de overlastmeldingen wekelijks bespreken met elkaar waardoor hotspots zichtbaar worden. De afspraken zijn aangescherpt door ook de uitvoeringsteams in de wijken nadrukkelijker te betrekken bij het bepalen van de hotspots.

De boa's nemen deze hotspots mee in de surveillance en naarmate de overlast toeneemt wordt er meer gerichte inzet gepleegd. Er wordt informatiegestuurd gewerkt. In december vinden er projectdiensten samen met de politie plaats. De huidige ontwikkelingen van de maatregelen rondom het coronavirus hebben waarschijnlijk invloed op de inzet van boa's en geeft minder ruimte voor controle en handhaving dan anders het geval was geweest.

Kanttekening: de pakkans is klein bij vuurwerkoverlast. Inzet van politie en TOR op hotspotlocaties heeft vooral een preventieve werking.

Onze boa's zijn deels belast met toezicht en handhaving op vuurwerkregelgeving. Een aanvraag voor het aanwijzen van 5 boa's voor Domein II is ingediend. Deze boa's hebben meer -strafrechtelijke-mogelijkheden met betrekking tot vuurwerk (mn illegaal vuurwerk).

In verband met de coronamaatregelen zijn onderstaande activiteiten niet doorgegaan:

- Er wordt via de gemeentelijke kanalen aandacht besteed aan de boodschap om rekening met elkaar te houden (met mens en dier).
- Kwetsbare locaties (verzorgingstehuizen, wijkboerderijen en dierenweide) worden gefaciliteerd in deze communicatieboodschap middels banners en raamposters.
- Carbid schieten

De jaarwisseling is zonder grote openbare orde incidenten verlopen.
De evaluatie vindt op maandag 31 januari plaats.

Datum

24 januari 2022

Incidenten rond de jaarwisseling

Onderstaand overzicht gaat over de jaarwisselingen tussen 2017 en 2021:

Carbid

De afgelopen jaren is er tijdens het carbidschieten 1 persoon gewond geraakt in Wijkthorn (2017-2018). Verder zien we de tendens dat het fenomeen carbidschieten steeds groter en moeilijker hanteerbaar wordt. De groepen worden groter. Er wordt ervaren dat er veel locaties binnen de bebouwing zijn aangewezen. Diverse klachten gaan over geluidsoverlast en over locaties die niet geschikt lijken te zijn. Deze klachten worden ieder jaar meegenomen in de evaluatie van de locaties en bij het bepalen van de locaties voor het nieuwe jaar.

Politie

De afgelopen jaren wordt het verloop van de jaarwisseling vergeleken met een drukke horecanacht. Gemiddeld waren er zo'n 4 aanhoudingen in nacht van oud en nieuw. Er is geen sprake van geweld tegen hulpverleners.

Brandweer

De brandweer heeft gemiddeld zo'n 25 tot 30 uitrukken in Zwolle in deze nacht, met een uitzondering van het jaar 2020-2021 met 14 uitrukken.

De branden zijn variërend van containerbranden tot helaas ook een schuurbrand, woningbranden (3x) en autobranden. In een aantal gevallen vraagt de brandweer ondersteuning van de politie. Ze zijn niet belemmerd geweest in hun optreden en er is geen sprake van geweld tegen hulpverleners geweest. Hierbij kan opgemerkt worden dat de afgelopen jaren bij het optreden meer aandacht is geweest voor de-escalerend optreden.

Schade aan de openbare ruimte

De kostenpost van de schade aan de openbare ruimte door de jaarwisseling staat hieronder weergegeven. De afgelopen jaren heeft de registratie van de schade aandacht gekregen waardoor er beter en meer werd geregistreerd. Dit betekent echter dat er geen conclusies op basis van onderstaande overzicht kunnen worden getrokken. Het is slechts een indicatie.

<i>jaar</i>	<i>Noord</i>	<i>West</i>	<i>Midden</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>	<i>Speeltoestellen en banken alle stadsdelen</i>	<i>ALGEMENE KOSTEN</i>	<i>Totaal</i>
2017-18	1.000	1.500	3.000	1.100	1.240			7.840,-
2018-19	1.583	2.836	3.091	3.661	3.179			14.350,- +
idem	Bedrag door schade aan asfalt			17.500,- euro				31.850,-
2019-20	2.263	3.486	2.757	6.645	5.299			20.561-

Datum

24 januari 2022

2020-21	1.140,-	1.835,-	1.977,-	3.009,-	2.899,-	6.901,-		17.760,-
2021-22	1.973,-	6.573,-	7.641,-	2.520,-	3.797,-	440,-	+ 574,-	23.517,-

Meldingen van vuurwerkoverlast:

Van 2017 tot 2019 alleen voor Zwolle

2017 / nov	2017/ dec	2018 / nov	2018 / dec	2019 / nov	2019 / dec
6	126	23	130	57	144

2018

Buiten regio: Nee

M131 AFSTEKEN VUURWERK

Incidenten (stuur)	2020/Nov	2020/Dec	2021/Nov	2021/Dec	Totaal
straat: ZWOLLE	86	157	42	125	410
straat: KAMPEN	27	71	13	59	170
straat: DEVENTER	40	94	47	102	283
straat: APELDOORN	55	83	22	84	244
straat: ARNHEM	175	101	96	137	509
straat: ALMELO	18	61	31	81	191
straat: ENSCHEDE	44	119	50	89	302
Totaal	445	686	301	677	2.109